

УДК 811.161.3:340.113.1

НЕКАТОРЫЯ АСАБЛІВАСЦІ БЕЛАРУСКАМОЎНАЙ ЮРЫДЫЧНАЙ ТЭРМІНАЛОГІІ

А. А. Фурс

курсант 2 курса

Магілёўскага інстытута МУС (Беларусь),

21 узвод

Навуковы кіраўнік: Л. А. Латоцін,

дацэнт кафедры апэратыўна-вышуковай дзейнасці факультэта міліцыі

Магілёўскага інстытута МУС (Беларусь),

кандыдат педагагічных навук, дацэнт

Кожны прадметны абсяг апэруе пэўным наборам паняццяў, кожнае з якіх абазначаецца словам або словазлучэннем пэўнай мовы. У большасці выпадкаў для гэтага выкарыстоўваюцца словы звычайнай мовы, якія ў гэтай мове маюць пэўнае значэнне ці нават шэраг значэнняў. Пры неабходнасці пры выбары пэўнага слова ў якасці тэрміна могуць уносіцца пэўныя ўдакладненні.

Любая развітая мова патэнцыяльна мае сродкі для выяўлення таго ці іншага паняцця, нават у тым выпадку, калі гэтае паняцце на дадзены момант не было абазначана словам у гэтай мове. Калі ўзнікае патрэба моўнага выяўлення таго ці іншага паняцця, патэнцыяльнае існаванне тэрміна становіцца актуальным. Для прыкладу разгледзім групу тэрмінаў, звязаных з юрыдычным паняццем, якое ў рускай мове выяўлена словам «деяние». У якасці крыніцы тэрмінаў выкарыстаем беларуска-руска-англійскі слоўнік юрыдычных тэрмінаў.

У рускай мове віды паняцця «деяние» абазначаны словамі «действие» і «бездействие». У слоўніку тэрміны «деяние» і «административное действие» па-беларуску абазначаны як «дзеянне» і «адміністрацыйнае дзеянне», а тэрмін «бездействие» — як «бяздзеясць». Атрымліваецца, што словам «Дзеянне» абазначаны два розныя паняцці, якія ў рускай мове абазначаны як «деяние» і «действие» [1]. Разам з гэтым магчымасці беларускай мовы дазваляюць умоўна развесці ўказаныя паняцці. Для радавога паняцця «деяние» выкарыстаць слова «дзеяства», а для віду «действие» — слова «дзеянне». Для віду «бездействие» унутраная логіка беларускай мовы падказвае выкарыстаць слова «бяздзеянне».

1. Белорусско-русско-английский словарь юридических терминов [Электронный ресурс] : 2004. № 2. URL: <http://multilang.pravo.by/ru> (дата обращения: 12.02.2021). [Перейти к источнику](#) [Вернуться к статье](#)